

НАУКОВЕ ЖИТТЯ

О. Супруненко, співроб.
Київський національний університету імені Тараса Шевченка, Київ

СОЦІАЛЬНО-МЕРЕЖЕВИЙ АНАЛІЗ: МЕТОДИ Й ЗАСТОСУВАННЯ (НОТАТКИ З МІЖНАРОДНОЇ ЛІТНЬОЇ ШКОЛИ У САНКТ-ПЕТЕРБУРГІ)

22-30 червня 2012 р. у м. Санкт-Петербург на базі Науково-навчальної лабораторії соціології освіти та науки Національного Дослідницького Університету "Вища Школа Економіки" відбулася Міжнародна літня школа з Аналізу соціальних мереж ("Social Network Analysis: Methods and Applications"), учасницею якої мені пощастило бути.

Загалом школа такого дослідницького напрямку на теренах країн СНД відбулася вперше. Метод SNA набуває все більш широкого розповсюдження, – провідні наукові інституції світу ставлять собі за мету не лише опанувати даним методом, але й зробити власний внесок у розвиток теорії, методології, техніки й програмного забезпечення мережевого аналізу. Даний напрям, який часто називають "ною оптикою" для розгляду найрізноманітніших соціальних проблем, швидко поширюється, відзначаючись об'єднанням зацікавлених науковців усього світу різних наукових дисциплін у міцні мережі кооперації.

Метою літньої школи були презентація й обговорення сучасних тенденцій застосування мережевого аналізу, розкриття можливостей методу, а також – зв'язку між теорією та практикою його застосування. Окрім того, слухачі були залучені до лабораторних практик обробки конкретних даних на підставі розбудови перевіркою гіпотез SNA, вироблення прикладних навичок програмного оперування (R-environment). Школа також була спрямована допомогти молодим науковцям у вирішенні їх дослідницьких задач із використанням аналізу соціальних мереж. Таким чином, ще одним форматом занять постали презентації власних досліджень та їх обговорення, що додатково сприяло не лише аргументації широкій вживаності методу, а й підсилило та

інтенсифікувало комунікацію між дослідниками, – виявляючи спільні інтереси та перспективи кооперації.

Слід відзначити високий рівень викладання в Школі, який забезпечували три запрошені науковці: Жерон Бругеман (Jeroen Bruggeman) з Амстердамського університету, Бенжамін Лінд (Benjamin Lind) з університету Каліфорнії та Ніна О'Брайн (Nina O'Brien) з USC Annenberg Школи комунікацій (School for Communication), які без сумніву є фахівцями не лише зі свого предмету, але й методик його викладання. Окрім того, викладачами та модераторами дискусій виступили самі організатори: Данил Олександров, директор Науково-навчальної лабораторії, та Валерія Іванюшина, старший науковий співробітник НДУ ВШЕ в м. С.-Петербург. Гостьовим лектором також був професор Мартін Еверетт (Martin Everett) з Манчестерського університету, який є співавтором програми UCINET.

Загалом всі вісім днів занять на Міжнародній літній школі проходили в дуже доброзичливій атмосфері, і, незважаючи на велику різницю в рівнях підготовки, базовій освіті, мовних та інших відмінностях учасників, їм вдалося знайти спільну мову – мову мережевого аналізу. Дехто (як і я) знайшли собі партнерів для подальших наукових розробок, дехто – дізнався про інші наукові інституції, їх принципи роботи та наукові заходи, а хтось – придбав не лише колег, але й друзів на подальше життя. Але ж усі ми отримали багаж знань, який неодмінно знайде застосування в наших майбутніх дослідженнях. Основний масив матеріалів школи представлений на сайті: <http://slon.hse.spb.ru/summer-schools>.

Надійшла до редколегії 18.07.12

О. Супруненко, сотруд.
Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Киев

СОЦІАЛЬНО-СЕТЕВОЙ АНАЛІЗ: МЕТОДИ И ПРИМЕНЕНИЕ (ЗАМЕТКИ С МЕЖДУНАРОДНОЙ ЛЕТНЕЙ ШКОЛЫ В САНКТ - ПЕТЕРБУРГЕ)

О. Suprunenko, staff of the Faculty.
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv

SOCIAL NETWORK ANALYSIS: METHODS AND APPLICATIONS (NOTES FROM THE INTERNATIONAL SUMMER SCHOOL IN SAINT-PETERSBURG)

І. Атаманенко, асп.
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СУСПІЛЬСТВ: СОЦІАЛЬНИЙ ВИКЛИК

Багато суспільств світу прагнуть здобути статус високотехнологічних та інформаційних. Відбуваються гострі дискусії щодо перспектив розвитку суспільств на засадах новітніх технологій, ключовим компонентом яких є інформація.

Характерною рисою "інформаційного суспільства" є здатність суспільства до збільшення ролі інформації в його житті. Можливість комунікації та трансляції інформації на різних рівнях соціальних взаємодій доступна завдяки технологічному прориву, досягнутому людст-

вом, та бурхливому розвитку технологій. Враховуючи той факт, що споживачами інформації та відповідних послуг стали не тільки окремі групи індивідів, але й суспільства, постає питання щодо здатності технологічної інфраструктури світу та окремих держав задовольнити постійно зростаючі потреби й врахувати їх наслідки в розвитку суспільств.

Відповідь на дане питання слід шукати у площині новітніх, інноваційних технологій, які здатні укріпити та розширити існуючу інформаційну інфраструктуру, за-